

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	24	
Titel:	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	
Type:	Beleid	
Dekking:	Nationaal	
Officiële naam:	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte; Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig	
Verwijzing:	Tekst van de Structuurvisie	
Begin-/eindjaar:	Datum aanname: 13 maart 2012 Eindjaar: 2040	
Verantwoordelijke minister:	Minister van BZK	
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee, EEZ	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • Wet ruimtelijke ordening • Waterwet • Omgevingswet • Nationaal Waterplan 2016-2021 • Beleidsnota Noordzee 2016-2021 • Structuurvisie Waddenzee • <i>Natuurambitie Grote Wateren 2050</i> en verder • <i>Noordzee 2050 Gebiedsagenda</i> • <i>Nationale Visie Kust</i> 	
Uitvoerende wetgeving:		
Trefwoorden:	Ruimtelijke ordening	

Essentie:

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) schetst het Rijk een visie hoe Nederland er in 2040 voor moet staan. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028 en is aangegeven welke nationale belangen daarbij aan de orde zijn. Deze tijdshorizon is gesteld om bijstelling van de rijksdoelen in het licht van nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken.

Het Rijk kiest in de Structuurvisie voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De opbouw van de Structuurvisie is als volgt. Hoofdstuk 2 schetst de ontwikkelingen en ambities voor 2040. Hoofdstuk 3 vertaalt die ambities in rijksdoelen en -beleid met bijbehorende nationale belangen tot 2028. De rijksdoelen en nationale belangen zijn in hoofdstuk 4 gebiedsgericht vertaald naar nationale opgaven voor verschillende regio's van Nederland. In hoofdstuk 4 wordt tevens ingegaan op de nationale belangen in de Noordzee. In hoofdstuk 5 wordt de verantwoording en monitoring behandeld. De structuurvisie wordt afgesloten met een realisatieparagraaf waarin staat wat het Rijk ter realisatie doet.

Hoofdstuk 3 van de Structuurvisie definieert drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;

- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Bij deze rijksdoelen horen een 13-tal nationale belangen. De volgende nationale belangen zijn met name relevant voor de Noordzee:

- Nationaal belang 2 ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie
- Nationaal belang 4 efficiënt gebruik van de ondergrond
- Nationaal belang 7 het in stand houden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen
- Nationaal belang 8 verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's
- Nationaal belang 9 ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling
- Nationaal belang 10 ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten
- Nationaal belang 11 ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora en faunasoorten
- Nationaal belang 12 ruimte voor militaire terreinen en activiteiten
- Nationaal belang 13 zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten

De nationale belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In de Structuurvisie is een eerste integrale afweging gemaakt van deze belangen. Dit heeft als gevolg dat het Rijk in gebieden of projecten een gebieds- of projectspecifieke afweging zal maken. Indien nodig maakt het Rijk duidelijk welke nationale belangen voorgaan. De realisatieparagraaf van de SVIR werkt per nationaal belang de instrumenten uit die worden ingezet.

Nationaal belang 11 geeft aan dat het Rijk verantwoordelijk is voor en door de EU aanspreekbaar is op het nakomen van internationaal aangegane verplichtingen. Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water- en milieucondities voor kenmerkende ecosystemen van (inter)nationaal belang. Dit provincie- en landsgrensoverschrijdende netwerk is de herijkte nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Noordzee en de grote wateren (Waddenzee, Eems, Dollard, IJsselmeer, randmeren, grote rivieren en Deltawateren) behoren tot de EHS. Deze wateren vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. De Waddenzee (en de Eems, de Dollard, het IJsselmeergebied, de Deltawateren en de grote rivieren) zijn onder de Vogel- en Habitatrichtlijn grotendeels aangewezen als Natura 2000-gebied. Voor delen van de Noordzee geldt hetzelfde. Het regime uit de Wet natuurbescherming is onverkort op deze gebieden van toepassing. De overige delen van de Noordzee kennen geen specifiek planologisch regime en vallen onder het integrale Noordzeebeleid en -beheer (uitgewerkt in het Nationaal Waterplan 2016-2021 en de Beleidsnota Noordzee 2016-2021). Voor de EHS in de Waddenzee is in de Structuurvisie Waddenzee een specifiek regime uitgewerkt.

In hoofdstuk 4.8 van de Structuurvisie wordt ingegaan op de ruimtelijke nationale opgaven voor de Noordzee. De Noordzee is van grote economische betekenis voor de scheepvaart, de visserij, de winning van delfstoffen en de opwekking van windenergie, is van belang voor oefeningen van de krijgsmacht en bevat belangrijke natuurlijke en landschappelijk waarden. Hierbij spelen de volgende ruimtelijke nationale opgaven:

- Het waarborgen van een vlotte en veilige afwikkeling van scheepvaartverkeer op doorgaande vaarroutes;
- Het behoud van het kustfundament en het samen met decentrale overheden uitvoeren van de gebiedsgerichte deelprogramma's Kust en Waddengebied van het Deltaprogramma;
- Het behouden en beschermen van Natura 2000-gebieden en het mariene ecosysteem;
- Het waarborgen van voldoende oefenmogelijkheden voor de krijgsmacht;
- Het handhaven van het vrije zicht op de horizon vanaf de kust tot 12 zeemijl;
- Het bieden van ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
- Het aanwijzen van ruimte voor zandwinning ten behoeve van kustsuppletie en ophoogzand;

- Het aanwijzen van ruimte voor windenergie op zee, winning van olie en gas en ruimte voor CO₂-opslag; en
- Het beschermen van archeologische waarden (verdronken nederzettingen, scheepswrakken en andere archeologische waarden).